

Фінанси

Дутченко О.М.

к.е.н., доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки

ДВНЗ «УАБС НБУ»

Дутченко О.О.

асистент кафедри фінансів ДВНЗ «УАБС НБУ»

м. Суми, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРИНГУ КРЕДИТНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Аналіз діючої практики банківського кредитування засвідчив, що застосовувані підходи організації моніторингу кредитної операції не враховують тенденцій розвитку галузі приналежності позичальника. Збільшення кількості збиткових підприємств та, як наслідок, зростання частки проблемних кредитів у кредитних портфелях банків визначає необхідність вдосконалення підходів щодо проведення моніторингу кредитної операції.

З метою мінімізації кредитного ризику та підвищення якості кредитного портфелю банку пропонується проводити більш детальний аналіз середовища існування позичальника та його залежності від тенденцій розвитку галузі, шляхом врахування зміни середньогалузевих показників рентабельності діяльності.

Враховуючи це, організація моніторингу повинна передбачати наявність методичного забезпечення, збір та аналіз інформації, аналіз дотримання та виконання умов кредитного договору.

Наявність методичного забезпечення передбачає визначення порядку проведення моніторингу кредитної операції, зафіксованих у внутрішніх документах банку (Кредитна політика, Положення про проведення кредитування, Стандарти продуктів тощо) [2, С. 258].

Наступним етапом є збір інформації про суб'єкта господарювання – потенційного позичальника банку. На даному етапі збирається інформація про

фінансовий стан суб'єкта господарювання (фінансова звітність), про об'єкт застави та дані щодо розвитку галузі приналежності суб'єкта господарювання.

Зібрана інформація аналізується на предмет фінансового стану, платіжної дисципліни, заставного забезпечення та тенденцій розвитку галузі.

Аналіз тенденцій розвитку галузі, до якої належить позичальник проводиться на підставі статистичних даних, оприлюднених Державним комітетом статистики України. В результаті проведеного аналізу визначається кредитний рейтинг позичальника з урахуванням його галузевих особливостей.

Вплив галузевого фактору на діяльність позичальника визначається шляхом врахування зміни середньогалузевих показників рентабельності діяльності.

При проведенні розрахунку класу позичальника за основу приймається порядок визначення кредитного рейтингу позичальника шляхом введення коригуючої поправки до його бальної оцінки кредитоспроможності [1, С.88].

Особливостями запропонованої послідовності проведення моніторингу кредитної операції є поглиблення збору інформації, за рахунок аналізу сфери діяльності позичальника, з точки зору тенденцій розвитку галузі.

Контроль (переоцінка класу позичальника) проводиться щоквартально, станом на перше число кварталу.

Проведені удосконалення методичного забезпечення організації моніторингу кредитної операції з урахуванням галузевих особливостей позичальника дасть змогу банку досягти головної мети кредитної політики щодо зменшення кредитних ризиків, забезпечити діючий та оперативний контроль за дотриманням процедури банківського кредитування, а також конкретизувати кінцеві цілі та способи досягнення ефективності проведення банківського кредитування.

Література

1. Дутченко О. О. Розробка підходу до врахування галузевого фактора діяльності позичальника при проведенні банківського кредитування /

О. О. Дутченко // Вісник Тернопільського національного економічного університету. Випуск 1. – 2011. – С. 86 – 92.

2. Карасьова, З. М. Місце кредитного моніторингу в процесі кредитування / З. М. Карасьова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". - Суми, 2004. - Т. 9. - С. 257-263.

Дутченко, О.М. Організація моніторингу кредитної операції [Текст] / О.М. Дутченко, О.О. Дутченко // Проблеми сучасної економіки в умовах фінансової нестабільності: зб. тез наукових робіт міжнародної науково-практичної конференції (16-17 березня 2012 р.): у 2-х ч. – Одеса: Центр економічних досліджень та розвитку, 2012. – Ч. II. - С. 60 - 61.